

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Koldobike Mujika Agirretxe

*Errezil,
Gipuzkoa
(1951)*

Aurkibidea

Biografia

Errezilen jaioa, ama bertakoa zuen eta aita Olaberrikoa. Bi urte zituela familia Urnietara joan zen bizitzera. 12 urterekin interna bidali zuten Pasaiaiko moja-ikastetxe batera, 5 urterako. Ondoren, PREU egin zuen Donostiako Usandizaga institutuan eta Ekonomia ikasten hasi zen EUTGn. EMK alderdi politikoan sartuta, lan klandestinoetan hasi zen. Horrek Bilbora eraman zuen, eta gero baita ihes egin behar izatera ere, polizia atzetik zuelako. Madrilen egin zuen urtebete eta 1973tik 1976ra (amnistia eman zuten arte) Bartzelonan bizi izan zen, karnet faltsuarekin. Feminismoaren mugimenduan militatzen hasi zen han. Bueltan ere jarraitu zuen, Donostian: feminismoan eta LGTBI mugimenduan. AEKn egin zuen lana hainbat urtean, euskara irakasten eta ondoren Gehitu elkarteko bozeramailea ere izan zen.

Zintak

ERZ-038

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2023-04-20
- **Iraupena:** 103 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

ERZ-039

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2023-04-20
- **Iraupena:** 81 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Begoña Amonarriz aktibista

- **Erref:** ERZ-039/002
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:00:16. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan

Laburpena:

Feminismoaren instituzionalismoaren lehenengo bilera Zarautzen izan zen. Donostiako EAJ-ko Begoña Amonarriz zinegotziak mugimendu feministari asko lagundu zion. Batzoki askotan ateak ixten zizkioten.

2. Stonewall ikonoa

- **Erref:** ERZ-039/005
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:03:38. **Bukatu:** 00:05:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBQ+

Laburpena:

Stonewall-en gertatutakoa ikono bat bilakatu zen LGTBI mugimenduaren barruan. 1969ko ekainaren 28an gertatu zen eta urtero egun horretan LGTBQ-ren manifestazioa ospatzen da.

3. EHGAM elkarte

- **Erref:** ERZ-039/006
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:05:03. **Bukatu:** 00:07:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBQ+

Laburpena:

1977an EHGAM elkarte sortu zen. Donostian Lesbianen Komisioko kidea zen Koldobike eta EHGAM-ek antolatzen zituen ekitaldi askotan parte hartzen zuten: manifestazioak, bizikletazko martxak... Gehienak gizonezkoak ziren. Emakumezkoak talde feministetan ibiltzen ziren.

4. Antisorgailuen legalizazioa

- **Erref:** ERZ-039/008
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:07:56. **Bukatu:** 00:09:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua

Laburpena:

Bartzelonatik bueltatu zenean, antisorgailuak legeztatzeke manifestazio bat egin zuten. Antisorgailuen legeztapena iraultza bat izan zen emakumeentzat. Legalizatu aurretik, mediku batzuek klandestinoki errezetak egiten zituzten.

5. Planning familiarrak eta heziketa sexuala

- **Erref:** ERZ-039/009
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:09:57. **Bukatu:** 00:12:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua

Laburpena:

Beste herri batzuetan zeuden planning familiarrak Donostian zabaltzeko ahaleginek huts egin zuten. Antisorgailuak errezetatzeaz gain, kalitatezko sexu heziketa eskaintzea zen helburu nagusia.

6. Emakumeek sexualitaterik ez zeukaten ustea

- **Erref:** ERZ-039/010
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:12:46. **Bukatu:** 00:14:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

"Alfer eta Gaizkileen Legea" ("Ley de Vagos y Maleantes") zer zen eta ematen zituzten zigorrak. Lege horretan emakumeak ez zeuden identifikatuta, sexualitaterik izango ez balute bezala.

7. Francisen hilketa

- **Erref:** ERZ-039/011
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:14:47. **Bukatu:** 00:16:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero indarkeria
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

1979ko ekainean Apolo diskotekan Francis hil zuten, trabestia izateagatik. Boulevardrean egindako manifestazioa.

8. HIESA, "minbizia arrosa"; estigmatizazioa

- **Erref:** ERZ-039/013
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:16:17. **Bukatu:** 00:19:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:

<p>HIESA-ri "minbizia arrosa" deitzen zitzaion. Gizonezko homosexualen artean eta drogazaleen artean zegoen zabalduen. HIESAren estigmatizazioari buruz, mugimendu homosexualaren mezua munduari: ez dago arriskuko pertsonarik, arriskuko praktikak baizik. Antisorgailuen erabileraren zabalkundea.</p>

9. Manifestazioak ikustera morbo bila

- **Erref:** ERZ-039/014
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:19:36. **Bukatu:** 00:21:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Ekainak 28ko lehenengo LGTBIQ+ manifestazioetan, duintasuna aldarrikatzera joaten ziren arren espaloiak morboagatik bultzaturiko jendez gainezka zeuden, zirku bat balitz bezala.

10. Lesbianak zirela aitortzeko beldurrak

- **Erref:** ERZ-039/015
- **Iraupena:** 0:04:16. **Hasi:** 00:21:14. **Bukatu:** 00:25:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Donostiako Cristina Enean lesbianei bizkarrez ateratako argazkiaren inguruko gogoeta. Feminista zela aitortzeko ez du inoiz arazorik izan baina lesbianak zirela aitortzeko zailtasun gehiago izan zituzten eta askotan ez zuten aurpegia ematen. Beraietako batek bakarrik ematen zuen aurpegia.

11. GEHITU elkarte

- **Erref:** ERZ-039/018
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:29:05. **Bukatu:** 00:30:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

1999an GEHITU elkarte sortu zen. Festa ikaragarriak egiten zituzten Jareñoko lantegi zaharrean. Beste itxura batekin sortutako elkarte zen. EHGAM eta GEHITUK helburu eta ildo ezberdinak jorratu dituzte.

12. Ezkontza parekotasunaren eskubidearengatik borroka

- **Erref:** ERZ-039/021
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:33:30. **Bukatu:** 00:35:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Ezkontza parekotasunaren eskubideari buruz hitz egiten du. Sentsibilizazio-lana.

13. Ezkontza parekotasunaren legea

- **Erref:** ERZ-039/022
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:35:57. **Bukatu:** 00:38:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

2005eko ekainaren 30ean ezkontza parekotasunaren legea onartu zen eta bikote askoren egoerak asko hobetu ziren.

14. GEHITUren laguntza psikologikoa

- **Erref:** ERZ-039/023
- **Iraupena:** 0:04:15. **Hasi:** 00:38:03. **Bukatu:** 00:42:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

GEHITUn lan egiten hasi zen 2004an, komunikabide arloan. "Infasis" eremuan laguntza psikologikoa ematen zen. Urtero jardunaldiak antolatzen ziren: antisorgailuak, adopzioa...

15. Homosexualen taberna giroa

- **Erref:** ERZ-039/024
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:42:18. **Bukatu:** 00:45:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

80. hamarkadan modan jarri ziren pub eta tabernak, "La Cuesta del Culo" kalean. Homosexualak bertan elkartzen ziren harremantzeko eta ligatzeko. Marina kaleko Trigo taberna, San Martin kaleko Txirula...

16. Homosexualitatearen penalizazioa

- **Erref:** ERZ-039/025
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:45:01. **Bukatu:** 00:48:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero indarkeria
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Bilboko "La Ochoa"-ri buruz hitz egiten du. Molde asko apurtu dituen pertsonaia publikoa izan da. Zigortuta egon zen. Homosexualitatea gaixotasun gisa ikusia zegoen eta "sendatu" egin behar zen.

17. Homosexualitatea ezkutatzeko ezkontzak

- **Erref:** ERZ-039/026
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:48:25. **Bukatu:** 00:50:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » LGTBIQ+

Laburpena:

Homofobia leku guztietan egon da, pertsonaren barnean ere. Homosexualak zirela onartzeko beldurra. Pertsona asko ezkondu egiten zen homosexuala zela ezkutatzeko

18. Plazandreok alderdi politikoa

- **Erref:** ERZ-039/028
- **Iraupena:** 0:03:30. **Hasi:** 00:50:48. **Bukatu:** 00:54:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

1995ean mugimendu feminista hauteskundeetara aurkeztu zen, Plazandreok alderdiarekin. Hainbat bozka lortu zituzten baina ez zuten zinegotzirik lortu.

19. Emakumearen eskubide legalak trantsizioarekin lortu ziren

- **Erref:** ERZ-039/032
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:56:02. **Bukatu:** 00:58:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

80. hamarkadara arte feminismotik lortutako garaipen batzuk. Haurtzaindegia. Konstituzioaren aurretik, emakumeak hainbat gauza egiteko eta lortzeko

senarraren baimena behar zuen. Emakumearen eskubide legalak trantsizioarekin lortu ziren.

20. Trantsizioarekin lortutako aurrerapenak: dibortzioa, antisorgailuak...

- **Erref:** ERZ-039/034
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:58:16. **Bukatu:** 00:59:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

1978ra arte emakumearen adulterioa zigortua egon zen. Antisorgailuaren legeztapena aldarrikatzeko manifestazioak. 1981ean dibortzioaren legea eta homosexualitatearen despenalizazioa onartu ziren.

21. 1985eko abortuaren legea huskeria bat izan zen

- **Erref:** ERZ-039/036
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 01:00:31. **Bukatu:** 01:02:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua

Laburpena:

Abortuaren legea baldintza askorekin onartu zen eta mugimendu feministarentzat huskeria bat zen. Gaur egun abortuaren eskubidea kolokan dago mundu guztian.

22. Generoaren kontrako indarkeria; tratu txarrak

- **Erref:** ERZ-039/038
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 01:02:23. **Bukatu:** 01:05:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero indarkeria
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

Tratu txarrei eta bortxaketei buruzko hausnarketa egiten du. Ez da behar haina salatu, gaur egun ere gertatzen delako.

23. Feminismoa ez dago instituzioetan

- **Erref:** ERZ-039/039
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 01:05:28. **Bukatu:** 01:09:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

Feminismoaren olatuei buruzko hausnarketa egiten du, eta helburuei buruz hitz egitea hitz egin behar dela uste du, zeharkako gai bat bezala ulertuz. Nahiz eta feminismoa kalean gero eta gehiago ikusten den, instituzioetan ez du lekurik.

24. Tanborradan emakumeek ezin zuten parte hartu

- **Erref:** ERZ-039/040
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 01:09:00. **Bukatu:** 01:09:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Kresala mugimenduak lortu zuen emakumeak Donostiako danborradan ateratzea. Gaztelubide elkarte gastronomikoko gizon batek egindako kritikak.

25. Elkarte gastronomikoetan emakumeak debekatuta

- **Erref:** ERZ-039/041
- **Iraupena:** 0:11:02. **Hasi:** 01:09:58. **Bukatu:** 01:21:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan
- Aisia » Taberna giroa » Elkarte gastronomikoak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume zinegotziek ezin ziren Gaztelubide elkarte gastronomikora afaltzera joan. Zinemagile suediar emakume batek Donostian danborra jaso zuen baina ez zioten utzi elkartera sartzen ere ez.

26. OTAN-en kontrako emakumeen kanpaina

- **Erref:** ERZ-039/043
- **Iraupena:** 0:03:14. **Hasi:** 01:11:28. **Bukatu:** 01:14:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

OTAN-en kontrako kanpaina bat sortu zuten Aizan, PCE eta mugimendu feministako emakumeek. Aizan eta PCE-ren barruan, emakumeen taldeak zeuden. Ekintza itsasontzi batean egin zuten Kontxatik, eta ondoren manifestazio bat.

27. OTANen kontrako emakumeen ekimena Eibarren

- **Erref:** ERZ-039/044
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 01:14:42. **Bukatu:** 01:16:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

OTAN-en kontrako ekimen handi bat egin zuten Eibarren eta "tren antimilitarista" batean joan ziren Donostiatik eta beste herri batzuetatik Eibarrera. Armak egiten zituzten fabrika bat goitik behera artileekin estali zuten protesta gisa.

28. Greenham Common-eko emakumeen kanpamendu antimilitarista

- **Erref:** ERZ-039/048
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 01:18:44. **Bukatu:** 01:19:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Ingalaterran urtebetez Greenham Common-eko kanpamendu antimilitaristako emakumeak eredutzat hartzen zituzten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-17

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com